

B.A. Semester - 5 (Remedial) (CBCS) Examination
March/April-2022(Old Course)

SANSKRIT: P15 SANSKRUT BHASHA ANE SAHITYA (CORE/EC-15)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન.૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનો અનુવાદ કરો. (૦૮)
 (A) Translate any two of the following passages.
૧. વિશેષણ તુ રાજામ્। વિરલા હિ તેષામુપદ્રેષ્ટારઃ।પ્રતિશબ્દક ઇવ રાજાવયનમનુગચ્છતિ જનો ભયાત્।
 ઉદામર્પશ્વયથુગિતશ્રવણવિવરશ્ર્યોપદિશ્યમાનમપિ તે ન શૃણ્વન્તિ હિતોપદેશદાયિનો ગુરુન્। અહંકાર
 દાહજ્વર-મૂર્છાન્થકારિતા વિદ્યાલા હિ રાજપ્રકૃતિઃ। અલીકભિ-માનોન્માદકારીણિ ધનાનિ
 રાજ્યવિષવિકારતન્દ્રાપ્રદા રાજલક્ષ્મીઃ।
 ૨. સરસ્વતીપરિગૃહિતમીર્ષયેવ નાલિડ્ગતિ જનમ્। ગુણવન્તમપવિત્રમિવ ન સ્પૃશતિ। ઉદારસત્ત્વમ-
 મડ્ગલમિવ ન બહુ મન્યતે। સુજનમનિમિતમિવ ન પશ્યતિ। અભિજાતમહિમિવ મદ્ધયતિ। શૂરં
 કણ્ઠકમિવ પરિહરતિ। દાતારંઅ દુઃસ્વપ્નમિવ ન સ્મરતિ। વિનીતં પાતકિનમિવ નાપાસર્પતિ।
 મનસ્વિનમુન્મતમિવોપહસતિ।
 ૩. ગ્રહૈરિવ ગૃહ્યન્તે। ભૂતૈરિવાભિભૂયન્તે। મંત્રૈરિવાવેશ્યન્તે। સત્ત્વૈરિવાવશ્યન્તે। વાયુનેવ વિસમ્બ્યન્તે।
 પિશાચૈરિવ ગ્રસ્યન્તે। નદનશરૈમમાભિહતા ઇવ મુખમડ્ગસહસ્રાણિ કુર્વતે। ધનોષ્મણા પચ્યમાના ઇવ
 વિષેષ્ટન્તે। ગાઢપ્રહારાહતા ઇવાડ્ગાનિ ન ધારયન્તિ। કુલીશ ઇવં તિર્યક્વરિભ્રમન્તિ।
 ૪. સર્વથા તમભિનન્દતિ તમાલપન્તિ તં પાર્શ્વે કુર્વન્તિ તં સંવર્ધયન્તિ તેન સહ સુખમવતિષ્ઠન્તે તસ્મૈ દદતિ તં
 મિત્રનામુપનતન્તિ તસ્ય વયનં શૃણ્વન્તિ તત્ર વર્ષન્તિ તં બહુ મન્યન્તે તમાપ્તતા-માપાદયન્તિ
 યોહર્નિશમનવરતમુપરિચિતાશ્ચલિરધિદૈવત-મિવ વિગતાન્યકર્તવ્યઃ સ્તૌતિ યો વા માહાત્મ્યમુદ્ભાવયતિ।
- પ્રશ્ન.૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
 (B) explain any two with reference the context.
૧. અપરિણામોપશમો દારુણો લક્ષ્મીભદઃ। ૩.સરસ્વતીપરિગૃહિતમીર્ષયેવ નાલિડ્ગતિ જનમ્।
 ૨. મહતીયં સ્વત્વનર્થપરંપરા ૪.તૃષ્ણાવિષયમૂઢિતા કનકમયમિવ સર્વં પશ્યન્તિ।
- પ્રશ્ન.૨ બાણભટ્ટની કવ્યશૈલી પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
 Write a detailed note on poetic style of Banabhatta.
 અથવા/OR
- પ્રશ્ન.૨ 'શુકનાસોપદેશ' નું રસદર્શન કરો.
 Appreciate Critically on Shuknasopadesha:
- પ્રશ્ન.૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો. (૧૪)
 Write an Essay in Sanskrit on any one of the following.
૧. જનની જન્મભૂમિશ્ચ સ્વર્ગાદપિ ગરિયસિ। ૩.સત્યાન્નાસ્તિ પરોધર્મ।
 ૨. પરોપકારઃ ૪.વિદ્યા ધનં સર્વધનપ્રધાનમ્।
- પ્રશ્ન.૪ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે છંદને લક્ષણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. (૧૪)
 Define any two छंदः with लक्षण and example.
૧. માલિની ૨. અનુષ્ટુપ ૩. ઉપજાતિ ૪. વસંતતિલકા
- પ્રશ્ન.૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Write short notes on any two of the following.
૧. બાણસ્ય જીવનમ્। ૩. લક્ષ્મી વિશે બાણના વિચારો
 ૨. બાણસ્ય વિદ્વતા। The thoughts of Banabhatta about Laxami.
 ૪. બાણસ્ય કવનમ્।
